

FOIMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

ANY XII

REUS, DIMECRES 1 D'AGOST 1917

NÚM. 175

DR. S. GIL VERNET
 METGE CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU. - EX PREPARADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA
CIRURGIA :: Matriu :: VIES URINARIES
 ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES
 Consulta de 6 a 9
 BARCELONA. - Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

CONSULTORI MÉDIC-OPERATORI

El metge don Jaume Fuster, especialista en enfermetats cròniques, ha traslladat an aquesta ciutat, carrer de Llovera, 29-1.er fl., son consultori de Valencia; Especialista en enfermetats cròniques, ja es manifesten aquests en el cap, orelles, com sordera, ulls, gorga i pit, catarrus de l'estòmac, herpes i reuma, enfermetats de l'orina, nervioses, curació radical d'enfermetats secretes, venéreas i sifilitiques, aplicació del 606, tractament especial per a tota classe de tumors enc que signin malignes.

HORES DE CONSULTA: De 10 a 13 i de 16 a 20.

BALNEARI "SANTA MARINA"

Situat a Pratdip (Tarragona)

Inaugurat el primer de juliol

La millor aigua per a la curació radical de les afeccions nervioses, de l'estòmac, fetge i ronyons. De resultats positius en les afeccions i vícies de la sang.

Nou i magnífic BALNEARI d'aigües puríssimes de gran radiactivitat (104 Volts-hora-litre).

Voltat d'ombrívols boscos, a 400 m, sobre el nivell del mar, a la muntanya-encontrada de PRATDIP.

Habitacions amb aigua i llum elèctrica. N'hi ha també d'altres, molt còmodes, a preus més econòmics.

Misa diaria en el mateix Santuari

Viatge per ferrocarril fins a Reus i des d'allí al BALNEARI en confortables automòbils de l'Establiment.

Per a informes i condicions, a l'Administració:

Ronda de la Universitat, 15, pral., 2.ª-Barcelona

Analisi químic i examen bacteriològic de l'Aigua de SANTA MARINA

Caràcters físic-químics
 Temperatura del maranit. 14°. . . . .
 Residu fixe a 180° . . . 0.2213 grs. per litre
 Radiactivitat . . . . . 104 volts hora-litre

Gases en dissolució
 Axitrid carbònic líquid 6.73 e. c. 0.01332 grs. per litre
 Oxigen . . . . . 2.30 » 0.00328 » » »
 Nitrogen . . . . . 8.20 » 0.01025 » » »

Agrupació dels altres elements disolts
 Bicarbonat calcic . . . 0.21888 grs. per litre
 Bicarbonat magnèsic . . 0.07510 » » »
 Bicarbonat ferro . . . 0.00197 » » »
 Clorur magnèsic . . . 0.0456 » » »
 Clorur sòdic . . . . . 0.01237 » » »
 Fosfat sòdic . . . . . 0.00049 » » »
 Nitrat sòdic . . . . . 0.00853 » » »

Examen bacteriològic
 L'aigua de Santa Marina conté 13 gèmens aerobis per c. c. La investigació de espècies anaeròbiques, així com del B. Coli i del B. Eberth, ha donat resultat negatiu. Segons aquests caràcters, deu classificar-se entre les MOLT PURES.

Barcelona 15 de maig de 1917
 Dr. A. Miquel Baltà i Botia.

"La Mundial"
 Casa de viatgers i hospedatges de F. MESTRES
 Carrer Hospital, 123 i 125, 1.er-BARCELONA

Reusencs, alerta!
 Al passar per Barcelona sois en **LA MUNDIAL**
 trobareu boniques i elegants habitacions amb tot el confort modern
 com aixmateix en hospedatges econòmics. Casa recent construïda
 amb balcó al carrer en totes les habitacions.

Economia veritat i bona alimentació.
 Servei esmeradissi... especial per a famílies, estudiants i soldats de quota
 Hospedatge des de quatre pessetes diaris
 VISITEU AQUESTA CASA I QUEDAREU CONVENENTS
LA MUNDIAL - Carrer Hospital, 123 i 125, primer - Barcelona

BANC DE REUS

DE DESCOMPTES I PRESTECOS

LLOGUER DE CAIXES DE SEGURITAT

DIMENSIONS EN CENTÍMETRES			PREU DE L'ABONAMENT		
ALT	AMPLE	FONDO	MES Pessetes	SEMESTRE Pessetes	ANY Pessetes
13	25	65	5	15	2250
20	25	75	5	15	25
30	35	75	6	20	30
35	45	75	10	25	40
40	70	75	15	30	50

Servei de 9 a 1 i de 4 a 7 tots els dies laborables.

Les CAIXES DE LLOGUER estan instal·lades en amplia CAMBRA DE SEGURETAT situada en el centre de l'edifici, construïda amb tots els avenços i perfeccionaments moderns.

Les CAIXES tenen punys d'absoluta confiança amb claus completament distintes i una tanca metàl·lica en la que l'arrendatari pot col·locar un candau de la seva propietat.

Poden llogar-se les CAIXES a nom d'una o varíes persones, amb facilitat d'usar-les indistintament.

Principals operacions a que's dedica el BANC DE REUS

Descompte i negociació de lletres.

Comptes corrents d'efectiu.

Comptes de crèdit amb garantia de valors.

Dipòsits en efectiu a la vista i sis mesos plàc.

Dipòsits en Valors.

Xecs sobre el Regne i Estranger.

Canvi de monedes i bitllets estrangers.

Negociació de cupons.

Compra i venda al comptat i a plàc de tota classe de valors que's cotitzen en Borsa.

Caixa d'Economies.

Negociació de paper sobre Europa i Amèrica.

Ajustos de paper estranger a plàc, sense interès.

Agencies a Falset i Mora d'Ebre

Macías Picavea, separatista

De «El País»:

La tierra en Cataluña
 es de hierro y de sangre; vive, se alza;
 hiere la vista, mueve los sentidos,
 dijérase que canta.

Nada aquí de la torpe
 modestia castellana.

Mientras Castilla espera a que la ayuden,
 Cataluña se basta!

Luis G. BILBAO.

Es posible que al ilustre amigo mío
 cuyos son los versos que anteceden, le
 tengan ya puesto los estanqueros y acapa-
 radores del patriotismo, entendámolo-
 nos, del patriotismo estático, del que a
 ellos conviene, un buen sambenito ce-

antipatriota. Elogiar el espíritu catalán,
 esa vida intensa de un pueblo que se su-
 bleva ante la idea de vivir amarrado al
 cadáver de la España muerta a manos
 de los políticos viejos y de los patriotas
 de oficio, es gravísima culpa, crimen de
 esa patria, a juicio de los histriones
 que, invocando el nombre de la patria
 para hacer pasar por virtudes cívicas las
 más cínicas deshonestades, quieren

una nación cobarde, muda y qué abomi-
 ne de la funesta manía de pensar, es
 decir, una España totalmente confraría
 a como Cataluña es y a como Cataluña
 quiere que sean los demás pueblos del

solar ibérico. No importará, seguramente, a Luis G. Bilbao que la idiocia patrioterá le
 señale como incurso en el pecado de ne-
 gar el patriotismo interesado que predi-
 can las pandillas turmentas en el seces-
 to de la soberanía nacional y los vale-
 dores que por artes generalmente incor-

retables hallan aquéllos en ciertos se-
 tores de la prensa, incluso en algunos
 que ensorben, por razones meramente
 comerciales, bandera de independencia o
 de liberalismo! Las palabras se tornan
 según de quién vienen. Y, además, que
 es lo importante, vamos en muy buenas
 compañías los españoles que admiramos
 a la Cataluña de las rebeldías gallardas.
 No sobraría que hablamos de esto ahora
 que por ciertos periódicos que bailan al
 triste són triste por los recuerdos — de
 la famosa «Marcha de Cádiz», se trata
 de convencer a la opinión pública — Da-
 to se lo premie o Sánchez Guerra se lo
 pague! — de que se agita el separatismo
 en el fondo de cuánto vienen haciendo
 los parlamentarios catalanes, en unión
 de otros ilustres representantes del país,
 que no se resignan a seguir viendo a Es-
 paña regida por caciques, palaciegos y
 ellos conviene, un buen sambenito ce-

antipatriota. Elogiar el espíritu catalán,
 esa vida intensa de un pueblo que se su-
 bleva ante la idea de vivir amarrado al
 cadáver de la España muerta a manos
 de los políticos viejos y de los patriotas
 de oficio, es gravísima culpa, crimen de
 esa patria, a juicio de los histriones
 que, invocando el nombre de la patria
 para hacer pasar por virtudes cívicas las
 más cínicas deshonestades, quieren

una nación cobarde, muda y qué abomi-
 ne de la funesta manía de pensar, es
 decir, una España totalmente confraría
 a como Cataluña es y a como Cataluña
 quiere que sean los demás pueblos del
 solar ibérico. No importará, seguramente, a Luis G. Bilbao que la idiocia patrioterá le
 señale como incurso en el pecado de ne-
 gar el patriotismo interesado que predi-
 can las pandillas turmentas en el seces-
 to de la soberanía nacional y los vale-
 dores que por artes generalmente incor-

Macías Picavea, cuyo españolismo ya
 quisieran para si los patriotas de similares
 que truenan contra el catalanismo, co-
 mença per hablar de las regions ibéri-
 cas. La classificació debida de elles la
 hace en ocho grups: Galícia, Can-
 tabria, País Vasco, Aragón, Castilla la
 veja, Castilla la Nueva, Andalucia y
 Levante (Cataluña, Valencia y Murcia),
 algo así como el pancatalanisme de que
 se hablan ya algunes nacionalistes ca-
 talans. V, comentando esta classifica-
 ció, Macías Picavea: «Quién du-
 da que esta reconstitució geogràfica del
 país (actualment descuartitzat) en co-
 marcas naturals y vivas, con una tie-
 rra homogènea, con una misma raza, con
 un dialekt idèntic, y ademàs «con una
 personalitat íntegra» — subrayo para
 que se fijen los señores que hacen ridí-
 culos espavents al oir hablar de la per-
 sonalitat de Cataluña — podia contri-
 buir muy eficacemente a la restauració
 històrica del mismo?»

Enfocando ya directamente la cuestió
 del regionalisme, que es, en el fons, la
 misma del actual nacionalisme, se ex-
 presava así el autor de «El problema na-
 cional»: «Los miembros vivos de la
 nación aspiran, por instinto de conserva-
 ció siquiera, a salvarse particularme-
 te en el gran nanfragio nacional que
 ellos sabrán por qué, ven muy próxi-
 mamente probable, aun cuando la incura-
 ble ceguera del optimismo madrileño es-
 time el caso impossible. Cataluña, Valen-
 cia, el País Vasco, Asturias, Galicia..
 he aquí esos miembros vivos. Son las
 regions del litoral pobladas, ricas, in-
 dustrials y cultas, con grandes ener-
 gies de ofensa y defensa per eso mismo.
 En elles palpitan los últims restos de
 vida que a España le quedan, como mu-
 riendo en certos organismos el centro ya es-
 tà muerto y todavía las extremidades vi-

Pues bien, en ese libro admirable,

bran con energicos laudos. La fórmula de tal defensa se cifra en el regionalismo, esto es, en la autonomía regional...

Es posible que los antiautonomistas de la misma cuerda que aquellos a quienes les parecía nefanda la autonomía para las Antillas cuando la autonomía, dada a tiempo, hubiera impidiido nuestra vergonzosa derrota del 98, salgan asegurando que en esas palabras de Macías Picavea no hay mucho de semejanza con las aspiraciones de los nacionalistas catalanes. Pues bien, atiendan a esto más que quiero recordarles.

En las soluciones propuestas por Macías Picavea para las dolencias de España, figura la de que «cresueltamente se exigirán en órganos particulares de la vida nacional y del Estado las regiones naturales de España». Y esta reforma, calificada de fundamental por su autor, la justificaba Macías Picavea así:

«... Constituye la vuelta al camino propio de la gran tradición nacional.

2.º Es la base de la restauración de la nación, llevando y excitando la vida en los miembros de la misma, hoy moribundos.

3.º Representa, bien planteada, el golpe de gracia al actual caciquismo.

4.º Descongestiona la administración central, víctima hoy de un cílico cerrado de asuntos a resolver.

5.º Lleva estos asuntos a sus asientos y competencias naturales; y

6.º Tornará la circulación normal a toda la vida de la nación, hoy atascada y estancada en los centros madrileños, con gravísima parálisis de esa vida nacional.»

Víjense los señores del santo y cincuado unitarismo qué extensión pedía Macías Picavea para las funciones de la autonomía regional: «Elección de su Gobierno, instrucción profesional, obras públicas dentro de la región, carreteras provinciales, ferrocarriles de vía estrecha, obras hidráulicas de especial interés regional, comunicaciones también especiales, cooperación a los municipios de la región, cooperación al desarrollo de su agricultura, industria, comercio y bellas artes; instituciones especiales obertas regionales; estadística especial de la región; beneficencia de la misma; Policía especial de la misma región; impuestos, y su reparto y recaudación, con ayuda de los municipios, para satisfacer la cuota del Estado y para su presupuesto particular; empréstitos regionales, y, en general, todo género de instituciones, reformas e intereses que espontáneamente surjan de la vida regional por su crecimiento y desarrollo». Como se ve, el gran don Ricardo tenía sus buenos puntos y ribetes de «separatista»...

Pero, además, caía en ese terrible exclusivismo que los ilustres defensores del sacro patriotismo «a la vieja usanza oligárquica» echan en cara a los catalanistas. Porque Macías Picavea opinaba que la autonomía regional no debía darse de golpe y porrazo a todo el mundo. «La autonomía regional—declaraba—no se decretará por patrón único, sino que se hará surgir por grados, según la preparación y situación presente de cada región, habiendo algunas, como el País Vasco y Cataluña, que podrán acaso ejercerla completa o poco menos, desde luego; otras, como Valencia, Asturias, Aragón, intermedia en algo más o algo menos; otras, en fin, como Andalucía y las Castillas, sólo inicial».

Véase, pues, como el pensador insigne, padre de un libro que en todas sus páginas deja ver un fondo amor a España vestido con las más ricas galas de un castellano soberanamente castizo, opinaba tan malamente como los «separatistas» que en su propia «vieja usanza» qué han estado pensando hasta ahora los héroes del patriotsmo tradicional. ¿Qué menos que hacer quemar «El problema nacional» por cualquier censor de la idónea etapa inquisitorial presente?

Quizás se ande todo, y llegue a serocado de absolución sólo reservado al Sumo Pontífice, el ver con buenos ojos la autonomía regional. Tal como se nos gobierna, dentro de poco todo cuanto huele a dinámica catalana será considerado peligrosísimo para el orden social,

así lo haya dicho antes de la era de Dato alguna gloria tan hispana como Macías Picavea. Y sólo serán permitidas las loas a la inercia patriótica de un pueblo que deje libres las manos a sus gobernantes.

OSCAR PÉREZ SOLÍS.

Des de Salou

GRAN FESTA EN HONOR DEL CLUB NAUTIC DE TARRAGONA

A les set del matí, aproximadament, arribà el balandro «Alfonso III», núm. 13, quina tripulació la composaven el senyor Cereceda, vis-president del Club Nàutic de Tarragona i altre soci de la mateixa entitat, essent rebuts per la Junta del Círcul Marítim de Salou, des d'ont esperaren l'arribada del balandro «Teresita» núm. 2 que apareix poc temps després a la vista, i a l'arribada fou calorosament saludada la tripulació composta de l'encaregat del moll de Tarragona, senyor Gabarda i altre senyor que l'acompanyava. Ambdós balladors sortiren de Tarragona, a les 4'15 el primer i a les 4'30 el segon.

Entre 8'9 arribaren els canots «Mallol», «Guadalupe», «Guasch», «Susana» i «Salinas». Poc temps després aparegué amb gran velocitat una yola nomenada «Tarraco» de la que foren felicitats els seus tripulants.

A tres quarts de deu, les famílies i socis del Círcul es dirigiren a l'estació de València (així nomenada) per a rebre a les distingides senyores i belles senyorettes aristocràtiques de Tarragona; arribades aquestes es dirigiren tots junts al Círcul Marítim, on el seu president, don Joan Gay, feu les presentacions. Una vegada feta la coneixença de les dames tarragonines amb la colònia de reusenques que's troba estiuant en aquestes platges, sortiren a passejar per la vila i sostinguént animades converses.

A les 12 tornejà el torpiller núm. 14, passant seguidament a bord del mateix variis membres de la Directiva del Círcul Marítim, a l'objecte de saludar al comandant; canviant-se entre ells frases de mútua consideració i fent vots per a la prosperitat de la Marina, i invitant a dita autoritat al ball que en obsequi del Club Nàutic de Tarragona hauria lloc a la tarda.

A les 3 les Directives del Círcul Marítim i Club Nàutic, Comandant i Oficial del citat torpiller, i els alcaldes de Vilaseca i Salou, passaren al domicili del senyor Gay, on foren obsequiats amb un xampany d'honor, brindant amb gran eloquència per l'engrandiment de les dues ciutades societats sportives.

A les 4 començà l'anunciat ball que fou amenitzat per un renomenat quintet de Reus, i amb gran bullici i ànimació transcorregué la festa fins a les 5, i essent tots els assistents esplèndidament obsequiats amb dolços, pastes i xampany. Seguidament emprengueren el viatge de retorn les embarcacions, a fi d'arribar a Tarragona a primeres hores de la nit.

Les simpàtiques i belles dames tarragonines i reusenques foren obsequiades amb flors i artístics propects de la festa.

Felicitem a la Junta del Círcul Marítim per haver sapgut organitzar una festa tant simpàtica i de la que'n serviran grat recorrids quants hi assistirem.

BERVERTAR!

Salou 29 de juliol de 1917.

EXPOSICIÓ MONOGRAFICA = de la lluita contra les mosques

Organitzada per l'Agrupació Excursionista sota el patronatge de l'Ajuntament de Reus i la Mancomunitat de Catalunya.

Instal·lada a la sala de l'ex-Audiència

ENTRADA LLIURE

OBERTA: de 7 a 9 tots els dies.

A més els festius de 11 a 1 matí

ENTORN DE L'ASSEMBLEA DEL 19

Les conclusions.-Article d'En Cambó

Aprofitant l'aixecament de la censura als periòdes de Madrid publicaren les conclusions de l'Assemblea del 19.

«El Debate» publica, a més, l'article del senyor Cambó titulat «Las iniciativas catalanas».

Recorda el que el senyor Dato digué sobre aquest article, i invita als lectors a que, llegint-lo, vegin on está la frase en la qual el senyor Cambó advoca per que es formés abans del dia 19 el Govern de concentració que diugué el senyor Dato.

Oviedo i l'Assamblea

UNA MOCIÓN I UN TELEGRAMA

El municipi d'Oviedo ha aprovat la següent moció:

L'Assemblea de Parlamentaris celebrada a Barcelona el dia 19 de l'actual, hi despertat en tota Espanya un ressó de consoladora esperança.

S'averteix en ella, per de prompte, aquell anhel de renovació patriòtica que va encaminat a lluir al país de la oligarquia dominant, causa fundamental, ja que no única, de la ruïna, i s'acverteix a l'ensíms el desitge de reintegrar al poble en l'exercici de son poder sobirà, per a que siga el poble qui, utilitzant a l'efecte l'orguen d'unes Corts constituents liberalment elegides i sobre la base de la autonomía municipal i regional, plantagi i resolgui tots aquells problemes que afecten a la vida i al pervindre d'Espanya.

En tal concepte, els que suscriuen proposen a la Corporació municipal, se serveixi acordar l'adhesió a les resolucions adoptades per la referida Assemblea de Parlamentaris, sent-ho constar així en acta per als efectes oportuns.

Cònsistors d'Oviedo a 28 de juliol de 1917.

Després de terminada la sessió, l'alcalde, que en ella pronuncià breu discurs favorable a l'espiritu de la proposició, envia al senyor Sánchez Guerra el següent telegrama:

«Obligado a elegir entre el Ayuntamiento que representa la aspiración popular y la Alcaldía opto por el primero.

Tengo el honor de remitir a V. E. mi dimisión con carácter irrevocable de alcalde.—Marcelino Fernández.»

La vinent Assamblea

Tant prompte com acabi ses tasques, que serà molt aviat, la comissió primera, es reunirà novament l'Assemblea extraoficial de parlamentaris.

Es creu que aquesta sessió es celebrarà a Valladolid. Es tractarà en ella de la reforma de la Constitució i de la autonomía del Municipis.

Assistiren a la junta els doctors don Pere Esquerdo, don Valentí Carulla, don Joan Freixas, don Ignaci Crespo, don P. Nubiola, Pí i Súner, don Víctor Cuñill, Badó, Carrasco i Formiguera.

El dictamen que emeteren els referits doctors no pot ésser més funest. Díu així:

Després de visitar a l'Exm. Sr. Don Enric Prat de la Riba, no poden més que ratificar el diagnòstic de la enfermetat que pateix dit senyor: hipertiroidisme basadowian amb insuficiència suprarrenal i consecutiva anèmia aplàstica. Aixímateix amb gran dolor, han de ratificar el pronòstic gravíssim dictaminat pels metges que han vingut assistint fins ara a l'il·lustre malalt. El tractament a seguir es el que venia practicant-se atemperant-lo en cada moment a les necessitats que puguin presentar-se.

Ahir matí estigueren a casa del senyor Prat de la Riba els consellers de la Mancomunitat senyors Bartrina i España.

Continuen rebent-se en la Diputació molts telegrames de diferents poblacions interessants per l'estat del senyor Prat.

Con esta ocasión se complacen en ofrecerse como sus atentos s. s. v.

Firmen el Missatge els senyors Bes-

teiro, Anguiano, Largo Caballero i Pau Iglesias, socialistes; Pérez Toledo, Cortés Mínera i Peironcelli, reformistes; Morataya, Ramos, Corona, Miembro, Castillo, Estébanez, Aguilera, Arjona, Añón, Muñoz Duela i Noguera, republicans.

Un entrefilet

De «El Parlamentario»:

«El Ayuntamiento de Málaga acordó, por unanimidad, pedir la autonomía municipal. Concejales conservadores, liberales y republicanos estuvieron conformes.

Los representantes de los Municipios guipuzcoanos, reunidos en San Sebastián, pidieron también la autonomía y la reintegración foral.

El ex-ministro, señor Calbetón, dijo a los reunidos:

«Nuestro fuero es un fuero regional, sí; pero aspira a ser general, porque lo pedimos para todos. ¡Vivan los fueros!»

Ya ve el Gobierno como el pueblo le da a escoger: ¡O fuero o fuera!

El dilema es un grito que ya lanzan todos: conservadores, liberales, carlistas, republicanos y socialistas.

Es el movimiento más unánime que hubo en España desde la Restauración.»

Informació

Avis d'Administració

Havent canviat el personal encarregat del repartiment d'aquest diari, preguem als nostres favoreixedors se serveixin comunicar-nos qualsevolga anomalia que notin en dit servei, a l'objecte de donar les oportunes ordres per a la seva regularització.

Reus juliol 1917.

El Sr. Prat de la Riba

Males són les últimes notícies sobre la enfermetat que sofreix el senyor Prat de la Riba. S'ha desvanescut per complet, a juf dels metges, tota esperança de curació.

Ahir al migdia se celebrà la consulta que sol·licitaren els senyors Sol, Pérez i Bartrina, en nom del Consell permanent, i els senyors Amiguet i Vallés i Pujals, en el de sos companys de Diputació.

Assistiren a la junta els doctors don Pere Esquerdo, don Valentí Carulla, don Joan Freixas, don Ignaci Crespo, don P. Nubiola, Pí i Súner, don Víctor Cuñill, Badó, Carrasco i Formiguera.

El dictamen que emeteren els referits doctors no pot ésser més funest. Díu així:

Després de visitar a l'Exm. Sr. Don Enric Prat de la Riba, no poden més que ratificar el diagnòstic de la enfermetat que pateix dit senyor: hipertiroidisme basadowian amb insuficiència suprarrenal i consecutiva anèmia aplàstica. Aixímateix amb gran dolor, han de ratificar el pronòstic gravíssim dictaminat pels metges que han vingut assistint fins ara a l'il·lustre malalt. El tractament a seguir es el que venia practicant-se atemperant-lo en cada moment a les necessitats que puguin presentar-se.

Ahir matí estigueren a casa del senyor Prat de la Riba els consellers de la Mancomunitat senyors Bartrina i España.

Continuen rebent-se en la Diputació molts telegrames de diferents poblacions interessants per l'estat del senyor Prat.

***

Aprenent de comerç en el ram de teixits, se'n necessita un que hagi complert 14 anys i sàpiga llegir i escriure correctament, guanyarà 30 pessetes mensuals, inútil presentar-se sense boques referencies, Monterols, núm. 12.

***

PANTALONERES

Se'n necessiten als MAGATZEMS

GIBERT, per a fer confecció.

***

Acompanyat d'atent B. L. M., el president de la Cambra de Comerç i Indústria de Reus, ens ha remès un exemplar de la «Memoria dels treballs efectuats per aquella Cambra durant l'any 1916, que acaba de publicar i quina Memoria dona idea de l'importància i activitat de nostra primera entitat econòmica.

***

Pintura preparada, assortit complet de colors: pots de 1 i mig Kg.

GAIETÀ CAVALLÈ, S. en C.

Antiga Casa Coder, Plaça de la Constitució.—REUS

***

Aquesta Alcaldia publica en el B. O. la relació dels veïns contribuents que han resultat elegits per a exercir el càrrec de vocals associats de la Junta municipal d'aquest any.

***

BAR AMERICANO

ESMERAT SERVEI

La sens rival Horchata Valenciana

EXQUISIT CAFE PAMPA

***

Tractament de la sifilis per l'aplicació indolora del

606

i diagnostic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang (Dr. Wassermann)

Dr. A. FRIAS.—Arraval baix de Jesús, núm. 33.—CONSULTA DE 3 A 4

l'apparell NO és un
GRAMÓFON

CÀTALOGS GRATIS

Companyia del Gramófon -

SOCIETAT
ANÒNIMA
ESPAÑOLA

Èxit colossal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑÁ - Carrer Major, 22
Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Rellotgeria. - Rellotges de butxaca i Despertadors des de 290 pessetes.

Secció Oficial

Recaudació de Contribucions

A NUNCII

Prorrogat per la Superioritat el plac per a la adquisició voluntaria de les cèdules personals del present any, se fa públic per mitjà del present anuncii a fi de que durant el pròxim mes d'agost i hores de costum pugui adquirir dit document totes aquelles persones que encara careixin d'ell.

Reus 31 de juliol de 1917.—El Recaudador, Marián Pérez.

***

EDICTE DE 1.ª COBRANÇA
Zona de Reus. Terme municipal de Reus
Don Marián Pérez Villanueva, Agent executiu de Contribucions d'aquest partit.

Faig saber: Que publicat en el «Butletí Oficial» d'aquesta província l'anunci fixant els dies en que ha de verificar-se la cobrança ordinaria del primer període voluntari de Contribucions corresponent al tercer trimestre de l'any actual, la d'aquest terme tindrà lloc en aquesta ciutat els dies 1, 2, 3, 4, 6 y 7 d'agost des de les vuit a les dotze i des de les setze a les divuit.

Lo que faig públic per a coneixement dels interessats, en compliment a lo previngut en l'art. 35 de la Instrucció de 26 d'abril de 1900.

Reus 31 de juliol de 1917.—El recaudador, Marián Pérez.

Publiquí si i fixi's aquest edicte en les Cases Consistorials i demés llocs de costum en aquesta localitat.

«El Mercantil Valenciano»

Se troba de venda en el kioski de periòdics de Filles d'Emili Bolart, plaça de la Constitució.

Gel sà LA JOAQUINA

DIPÒSIT A REUS: ROMÀN MARÍMON, Plaça Catalunya, 7.

IMPORTANT

Antoni Fernández Tormo
Professor de llengua francesa del Col·legi de D. Joan Ollé i Ajudant de l'Institut General i Tècnic

Ensena l'idioma amb preferència per al comerç: llegit, escrit, parlat i traduit al castellà.

La millor recomanació d'aquest Professor és que quants alumnes han estat al seu càrrec han obtingut en els exàmens bones notes, tant en aquest Institut com a Madrid, Barcelona, o allí on s'han presentat.

Plaça Farinera, 8, primer. — REUS

Gran Servei de Carruatges

De Mont-roig a Reus i viceversa

SORTIDES

MONTROIG REUS

5 i mitja 7

9 i mitja 9 i mitja

12 i mitja 15 i mitja

17 i mitja 17 i mitja

PUNTS DE PARADA:

A Mont-roig, Casa Sabaté.

A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria del Baldrich.

Dit servei començarà el 1 març de 1917.

Els progressos que la ÓPTICA ha experimentat des de fa mig segle, ha demostrat que avui és indispensable en tots els ordres baix tots els aspectes: Amb l'auxili d'uns lentes o gafas ben escollits, són milers les persones que practiquen l'hermos sentit de la vista, en complerta normalitat.

No's deuen comprar els lentes com un género qualsevol, no basta escolir cristalls rutinariament i sense raons científiques. Quantes persones han malgastat sa vista, perjudicant-la en alt grau per no tindre en compte aquests prudents consells!! Sols un examen a conciencia pot donar per resultat trobar uns lentes perfectes, ja que moltes vegades no tenen el mateix grau de refracció els dos ulls.

En conseqüència, aquesta CASA sense perdonar mitjà ha instal·lat en son propi establiment una completa SECCIÓ D'ÓPTICA que li permet assegurar a sa distingida clientela, una extraordinaria exactitud en els cristalls prescrits pels senyors Oculistes, amb lo qual, creu prestar un bon servei i al mateix temps omplinar un buit fa temps notat en aquesta ciutat.

S'expendeix el verdader cristall de roca del Brasil i es garantitza sa autenticitat per mitjà d'aparells especials. Cristalls de totes classes, montures d'or, xapat, niquel i ser.

Se fan ademés, tota classe de compostures perteneixents a dit ram.

JOSÉP PUJOL. - Cirurgiá

Especialista en la curació de les hernies (trenquats) amb 30 anys de pràctica entre la casa Clausolles, de Barcelona, i el meu establiment de Reus

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment «LA CRUZ ROJA», dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meva clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit que gaudeix casa meva, s'ha establert prop de la mateixa.

“LA CRUZ ROJA” (CASA FUNDA)

MONTEROLS, 16
(Al costat del fabricant
de gorres J. Ladrón Pons)

Installacions Elèctriques AMORTITZABLES

Per a informes: Electricista Freixa

Carrer de Vilà (a) Bou. REUS

Sidral TEIXIDO

NOM PATENTAT
PREMIAT AMB MEDALLA D'OR

¿Voleu apagar la sed?

¿Voleu menjar a gust?

¿Voleu digerir bé?

PRENEU SIDRAL “TEIXIDO”

REFRESCANT, APERITIU i DIGESTIU

EL SIDRAL TEIXIDO és indispensable als estuejants, excursionistes i caçadors perquè evita les infecions purificant l'aigua.

Exigiu-lo en els Cafès, Bars i Drogueries.

Únic representant a Reus: D. GAIETA VIRGILI, Plaça de Prim, núm. 3

BAR ESOQUELLA

AVÍS IMPORTANT. Com sigui que el merecument exité alcancat pel Sidral TEIXIDO ha fet sortir explotadors que expedeixen un granulat similar enganyant així al públic, se recomana als consumidors que no's deixin sorprendre en la seva bona fe.

Toi granulat que no vagi envasat, o no se serveixi amb els aparells exclusius del laboratori del SIDRAL TEIXIDO son productes similars que el públic deu rebutjar per il·legitims.

Proveu els CAFÉS de la TORREFACCIÓ

GL

i veureu que son els MILLORS

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca).-REUS

Companyia del Gramófon -

SOCIETAT
ANÒNIMA
ESPAÑOLA

Èxit colossal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑÁ - Carrer Major, 22
Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Rellotgeria. - Rellotges de butxaca i Despertadors des de 290 pessetes.

Aparells i Discs PATHÉ

MAGATZEMS GISBERT

REUS

Plaça Constitució, 1

(Al costat de la casa Bofill)

TELEGRAMES

Madrid, 31.

CONSELL DE MINISTRES

Poc després de les onze començà el Consell de ministres en la Presidència.

A l'arribar a dit centre el senyor Sánchez Guerra digué que apart de les notícies referents a l'ordre públic i a les vagues, donaria conte d'uns expedients de tràmit, entre ells un relatiu a l'arrendament d'un local a la Barceloneta per a la policia.

A l'arribar el marqués d'Estella i preguntar-li els periodistes què portava al Consell, contestà:

—Sols porto un cos i un esperit plens de salut, anc que vostés diguin que estic mig mort.

—Tot lo contrari—digué un periodista. —Lo que nosaltres diem és que té vosté ànim fins per a barallar-se amb el president del Consell i amb el governador de Barcelona.

—Jo no'm barallo amb ningú.

Els ministres de Gracia i Justícia i de Instrucció pública digueren que no portaven cap assumpte al Consell, i el de Foment un decret referent als serveis d'Agricultura pendent de l'anterior Consell; altre sobre reorganització del cos d'enginyers agrònoms d'acord amb la organització del catastre feta pel ministeri d'Hisenda i altre referent a concessió de patents.

El contralmirall Flores confirmà que havia arribat al Ferrol el submarí alemany «U-23» que es refugià a la Corunya.

El ministre d'Hisenda digué que portava al Consell variis crèdits pera diversos ministeris, expedients de societats estrangeres per a la tributació i d'una societat que vol acullir-se als beneficis de la llei de protecció a les industries.

El senyor Dato, a l'entrar al Consell, facilità un telegrama que li ha dirigit el senyor González Besada des de Santiago, dient-li que tingué l'honor de representar al Govern en l'acte del descubriment de l'estatua de Rosalía de Castro, que es portà a cap amb gran catusiasme i amb assistència de les forces活ives de la regió. Expressa son agraiament per la mercè que tant el president com el Govern li feran i reitera sa entusiasta adhesió.

El Consell terminà a la una i mitja de la tarda. El senyor Dato eludià parlar amb els periodistes dels assumptes de que s'havia tractat en la reunió. Es limità a facilitar les següents notes:

Fou aprovada la concessió dels següents crèdits per al ministeri de la Guerra:

Un de 12.534.529 pessetes per la secció duodècima dels cossos armats.

Altre de 2.458.776 pessetes amb destí a serveis d'enginyers.

Altre de 4.872.233 pessetes per a la secció quarta.

Altre de 6.744.682 pessetes per a subsistències i aquartelament.

I altre de 1.278 per a hospitalitzacions.

A proposta del ministre d'Hisenda se acordà que passi a la comissió protectora de la producció nacional l'expedient promogut per a l'establiment i organització a Espanya d'una factura privada de cartutxeria de fusell, canó i altres armes de foc amb les ventatges de concessió estableerts en dita llei, després d'escoltar l'informe del ministre de la Guerra.

Concessió d'un suplement de crèdit al ministeri de Foment de 625.487 pessetes per a noves obres hidràuliques, d'acord amb el Consell d'Estat que desemirà fos el crèdit de 3.243.458 pessetes que's demandava.

Altre crèdit de 100.000 pessetes per a estudis d'enginyers i obrers en l'estrange, a pesar d'haver informat en contra el Consell d'Estat.

S'aprovà també un expedient sobre aclaració del decret de 5 de març últim relatiu als agents de Borsa i de Comerç, en el sentit de que el Col·legi d'Agents s'incorpore al ministeri d'Hisenda.

Concessió d'augment de subvencions per a la construcció d'escoles amb informe del Consell d'Estat.

Pròrroga del contracte d'arrendament de l'edifici que serveix d'oficines d'Hisenda a Osca.

Varis expedients fixant el capital per que hauran de tributar varis societats estrangeres.

Altre sobre noves plantilles d'enginyers agrònoms en relació amb l'augment que disposa el catastre i subjectant-se a l'amortització del 25 per 100.

Altre sobre incorporació a l'Estat de l'Escola de Comerç d'Oviedo.

El marqués d'Estella, al sortir de la Presidència s'ençarà amb els periodistes sonrient i digué:

—Senyors, consti que tinc salut.

Els demés ministres es negaren a dir res.

S'aprovà el projecte orgànic d'agricultura que abraça serveis referents a ensenyanza, organització i sosteniment d'escoles, quina inspecció tècnica s'exercirà per la Junta consultiva agronòmica.

La delegació social serà desempenyada per personalitats caracteritzades de cada comarca. El Consell Superior de Foment se reunirà dues vegades a l'any amb els representants dels Consells provincials.

Imp. Sanjuán Germáns. — Reus.

EICAS MES SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitòries constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de **TOS** i enfermetats de les vies respiratòries són el remei més fort que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguir la fadiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquísima aigua de taula

Exigiu sempre el nom **Litinoides Serra** sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és lligüeta, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes, **UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.**

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que **REFÀ** el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria grisa, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'imòvil.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agnès, número 80 - REUS**FERROCARRILS**

Servei de trens que regeix
des de fer. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Sort 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m	9'38
» Vilafranca; » 9'38	9'23 e
» 7'25 » 9'23 e	13'27 m
» 8'49 » 13'27 m	17'42 f
» 14'13 » 17'42 f	21'44 o
» 17'16 » Vilanova	20'37
» 21'25 » Vilafranca	23'28 r

DE BARCELONA A REUS

Sort 5'26 (trab. Roda); arriba 9'23 m	10'36 r
» 8'33 » 10'36 r	12'47 c
» 9'20 » 12'47 c	16'15 o
» 13'00 » 16'15 o	19'24 m
» 15'23 » 19'24 m	21'53 e
» 19'49 » 21'53 e	

DE REUS A TARRAGONA

Sort 7'54 » 13'24	10'30 m
» 9'56 » 10'30 m	15'00 m
» 14'30 » 15'00 m	18'35 c
» 18'80 » 18'35 c	21'47 m
» 20'50 » 21'47 m	23'05 e

DE TARRAGONA A REUS

Sort 7'35 » 12'45 m	12'45 m
» 12'17 » 17'14 m	20'03 m
» 16'35 » 20'03 m	
» 19'25 » 20'03 m	

DE REUS A FALSET I MORA

Sort 7'17 sort 9'27 arriba 10'37 m	11'14 r
» 10'41 » 11'19 » 14'58 c	19'49 r
» 13'17 » 14'24 » 18'57 r	21'47 m
» 16'30 » 18'57 r	23'05 e
» 19'49 » 21'47 m	
» 22'01 » 21'47 m	

DE MORA I FALSET A REUS

Sort 6'13 arriba 7'17 e	8'39 m
» 6'30 sort 7'42 » 8'43	10'19 m
» 7'01 » 8'43 » 10'19 m	14'03 e
» 12'17 » 13'11 » 14'03 e	19'12 r
» 17'27 » 19'12 » 20'59 m	20'59 m
» 20'14 » 20'48 » 21'20 m	21'20 m

DE REUS A LLEIDA

Sort 8'22 arriba 11'22 e	20'50 m
» 13'35 » 22'13 m	22'13 m
» 17'59 » 0'22 m	
» 20'30 » 0'22 m	

DE LLEIDA A REUS

Sort 5'30 arriba 9'46 m	12'29 m
» 8'29 » 20'17	
» 11'56 » 17'58 c	

DISPONIBLE**L'Hidràulica Reusense**

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DESDE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

JOAN PUJOL

RECADER

EL MÈS ANTIC DE REUS A BARCELONA

ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inverossimils

La casa millor assortida en trajos per a nens

Portal de Jesús, 1.—REUS

Esteve Massagué

COMISSIONS-REPRESENTACIONS

SANT LLORENÇ, 8, 3.r REUS

DECORACIÓ - MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

Fàbrica de Capses de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer del Gallo, 4 REUS

DROGUERIA

de H. MARINÉ

Plaça de Prim

REUS

DISPONIBLE**Claudi Borrás****DENTISTA**

Plaça Constitució, 13 REUS

**TINTORERIA de
MANUEL CIBIACH**

Se renta i tempeix tota classe de roba. S'utilitza el pianxat elèctric.

Galanç, 7 REUS

**TARIFES
per a l'inserció d'anuncis en aquest diari****PREUS MENSUALS**

En 1. ^a plana	En tercera plana	En 4. ^a plana
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupa	A una columna	Pagarà 3 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupa
Fins a 3 cmts. d'altura.	2'50	5'00
De 3 a 5 »	3'50	10'00
Per cada centímetre més:	0'75	14'00
	1'00	1'50

Els remits, anuncis de crònica, de secció oficial, etc., etc., un número reduït d'insercions pagaran a 25 céntims la ratlla per la primera inserció i a 10 céntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un mes pagaran a 10 céntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costarà l'impost del timbre de 10 céntims per inserció.

AVIS: S'admeten anuncis mortuoris fins a les 11 de la nit.